

Regeringskansliet, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet samt sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare
Lina Martinson

Ert datum
2024-11-27

Er beteckning
LI2024/00880

Vårt tjänsteställe, handläggare
HKV FST JUR OFR
Stefan Ulfswärd

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Försvarsmaktens yttrande över remissen En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter (Ds 2024:25)

Försvarsmakten har beretts möjlighet att yttra sig över remissen En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter (Ds 2024:25). Försvarsmakten inkommer med följande remissvar.

Försvarsmaktens ställningstagande

Försvarsmakten har inget att erinra mot de förslag som framförs i utredningen.

I den del utredningen framför behovet av ytterligare utredning för att se över nödvändigheten av ett utökat skydd för häkten och anstalter genom riksintressesystemet påtalar Försvarsmakten att det vid inrättande av nya områden för riksintresse samt övriga förändringar av riksintressesystemet är av stor vikt att det företräde som ges för försvarsintresset enligt 3 kap. 10 § miljöbalken förblir oförändrat.

Förslaget i förhållande till övriga behov för totalförsvarets militära del

Det är i första hand Fortifikationsverket som ansvarar för att inom ramen för det militära försvaret hantera ärenden gällande lov, tillstånd, samt övriga åtgärder med stöd av plan- och bygglagstiftningen. Försvarsmakten anser emellertid att det finns skäl att särskilt belysa förslag som kan innebära potentiellt betydelsefulla förändringar även för övriga delar av totalförsvarets militära del. Med anledning av den mycket omfattande utbyggnad som det svenska militära försvaret genomgår i syfte att på kort tid höja Sveriges militära förmåga finner Försvarsmakten skäl att särskilt påtala följande.

(SUL)

Övergripande

Enligt Försvarsmakten föreligger starka skäl att ta vara på de förslag till förenklingar i plan- och bygglagstiftningen som föreslås för häkten och anstalter i syfte att utreda vilka av dessa förändringar som kan införas för totalförsvarets militära del. De skäl som framförs i utredningen kring behovet av snabbhet, flexibilitet och författningsberedskap vid snabbt förändrade förutsättningar i fråga om häkten och anstalter är i samtliga delar tillämpligt också på totalförsvarets militära del. Utredningen gör vidare bedömningen att Kriminalvårdens expansion bör kunna underlättas avsevärt med de förslag som följer av utredningen. Med hänsyn till det säkerhetspolitiska läget, uppgiften att höja Sveriges samlade försvarsförmåga samt ställningen som Nato-allierad och part till DCA-avtalet anser Försvarsmakten att det är av stor vikt att ta tillvara på de förslag som framförs i utredningen och se över vilka av dessa som, om de införs även för totalförsvarets militära del, kan innebära bättre förutsättningar för försvarets fortsatta utbyggnad.

Tidsbegränsade och permanenta bygglov

Möjligheten till tidsbegränsade bygglov föreslås utökas, förenklas och förlängs. Som anges i utredningen innebär utökad möjlighet till tidsbegränsade bygglov en ökad flexibilitet och snabbhet vid byggnationer. Tidsbegränsade bygglov är ofta inte ett förstahandsalternativ vid byggnation. Beslutsformen kan dock vara ett betydelsefullt komplement till permanent bygglov och har genom sin utformning flera fördelar när snabbhet och enkelhet utgör viktiga komponenter för att byggnationen ska fylla sina syften. Försvarsmakten gör därför bedömningen att en förenkling av reglerna kring tillfälliga bygglov i likhet med vad som föreslås i utredningen skulle kunna vara betydelsefulla komplement även för totalförsvarets militära del.

Vad avser de förenklingar som föreslås för permanenta bygglov skulle även dessa kunna bidra till en enklare lovgivning samt minska risken för behov av detaljplaneändring eller att en åtgärd medför ett aktualiserade av detaljplanekravet.

Bemyndigande att meddela föreskrifter om byggnation i extraordinär situation

Förslaget innebär att regeringen, i vissa extraordinära situationer, ges ett bemyndigande att meddela föreskrifter om tidsbegränsade undantag från vissa bestämmelser i plan- och bygglagen. Försvarsmakten konstaterar att 16 kap. 14 § plan- och bygglagen ger regeringen möjlighet att meddela föreskrifter som avviker från plan- och bygglagen i fråga om åtgärder som är av betydelse för totalförsvaret. En förutsättning för detta är emellertid att riket befinner sig i krig eller krigsfara eller om det råder sådana utomordentliga förhållanden som beror på krig eller krigsfara. Försvarsmakten anser att det finns skäl att, i likhet med vad som föreslås för häkten och anstalter, se över möjligheten att bemyndiga regeringen att i fråga om totalförsvaret meddela föreskrifter som avviker från plan-

och bygglagen vid vissa extraordinära förhållanden som i sig inte uppfyller kraven i 16 kap. 14 §.

Vissa överklaganden ska prioriteras

I likhet med vad som framförs i utredningen delar Försvarsmakten bilden att en bidragande orsak till förlängning av byggnationsprojekt är de överklagandeprocesser som inte sällan följer på ansökan om lov och andra beslut. Av 13 kap. 7 § plan- och bygglagen samt 21 kap. 7 § miljöbalken följer att mål i mark- och miljödomstol som berör de militära totalförsvarsmyndigheterna ska överlämnas till regeringen. Det kan emellertid även vara av betydelse att domstolarna och andra beslutsinstanser, i likhet med vad som föreslås i utredningen, ges i uppdrag att särskilt prioritera ärenden som berör totalförsvarets militära del.

Detta remissvar har beslutats av chefsjurist Carin Bratt. I handläggningen har arkitekt Peter Stockenberg deltagit. I den slutliga handläggningen har deltagit sektionschef Annika Grahn och, som föredragande, försvarsjurist Stefan Ulfswärd.

Bratt, Carin

Klicka här för att ange befattning.

Handlingen är fastställd i Försvarsmaktens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Sändlista

Inom myndigheten

HKV FST STÖD INFRA

Utanför myndigheten

Regeringskansliet, Försvarsdepartementet

Fortifikationsverket